לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי

ספר

נעימות אליעזר

תשעה באב

נתחבר ע"י

ה' אליעזר זוסיא רובין

לזכר נשמת רבותינו הק'

רבי אליעזר זוסיא בן ישראל אברהם זצ"ל

רבי ישראל אברהם בן אליעזר זוסיא זצ"ל

מסקולען

סְקוּלֶען

מותר לעיין בתשעה באב כי הם עניני חורבן בית המקדש

©

כל הזכויות שמורות
למכון נעימות אליעזר סקולען בארה"ק
ואין רשות לצלם או לתרגם או להעתיק
למאגר מידע אפילו חלק מן הספר ללא אישור בכתב

copyright by mechon nemois eliezer skulen. beth shemesh.
rubin

in all countries subscribing to the international copyright union.

PRINTED IN ISRAEL

יצא לאור העולם ע"י

מכון נעימות אליעזר בארה"ק

053-415-2636

הסכמת הרב קלמן ווייס שליט״א
מו״צ העדה החרדית

<u>בס״ד כ״ז שבט תשפ״א</u>

הנני בזה בשורות האלה לחזק ולאמץ את ידי הבה״ח החשוב והיקר ירא שמים ובעל מדות תרומיות דבוק בלו״נ ברבותינו הק׳ מסקולען זי״ע ולהבל״ח לכ״ק האדמורי״ם ממשיכי דרכם שליט״א

כמר אליעזר זוסיא רובין ני״ו

אשר ליקט ואיזן דבריהם הקדושים של האדמורי״ם מסקולען זצוק״ל במשך שנים על ענינים שונים בתורה ועבודת השי״ת וכן במה שהביאו מספה״ק תלמידי הבעש״ט הק׳ בענינים רמים אלו והבה״ח החשוב הנ״ל תורגם אותם ללשון ״האידיש״ שיהא שימה בפיהם של רבים אשר אינם מבינים בלה״ק

ונקרא שמו ״נעימות אליעזר״

ודבר גדול מאד עשה בעמיו לקרב דבריהם הק׳ אשר מלאים ביר״ש וקדושה בדברים היוצאים מלב טהור וקדוש שבודאי יכנסו ללבם של ישראל לקרבם לעבוד״ה ולתורה וקדושה ועי״כ גם ידי תכון עמו להוציא לאור ספר הקדוש הזה ויזכה להפיץ תורתם בקרב ישראל מתוך נחת ובריות גופא ברוב הצלחה וסייעתא דשמיא בכל הענינים אמן:

הכו״ח לכבוד התורה וצדיקי הדור:

קלונימוס קלמן ווייס

הסכמת אב"ד קאסאן שליט"א
מו"ץ העדה החרדית

הנני מצטרף להנ"ל והשי"ת יעזור להרחיב גבולי הקדושה ויתקדש שם שמים בעולם ובזכות זה נזכה בקרוב להתגלות מלך המשיח בב"א:

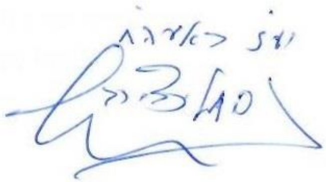

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מסערט ויזניץ שליט"א

דער אייבערשטער זאל העלפן אז מ'זאל זיך קענען מתחזק זיין און מתרומם זיין אויפן דרך פון אונזערע הייליגע רבי'ס "לבית סקולען", און אין סקולען איז דאך אסאך אסאך לייכטער זיך צו מתרומם זיין, ווייל די זיס'קייט דארטן איז דאך גאר גאר הויעך און דערהויבן און ליכטיג, און איך בין זיכער אז פון אויבן וועלן זיי משפיע זיין שפע עבודת השם פאר די אלע וואס וועלן לערנען אין דעם הייליגן ספר.

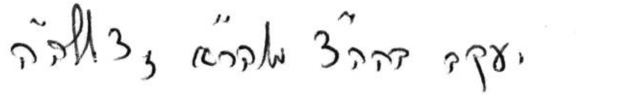

[והוסיף: ס'איז מיר שווער "נישט" צו חתמ'נען אויף אזאנ'ס].

יעקב בהה"ר מוהרי"א זצללה"ה

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מדושינסקיא שליט"א

הנני בזה לחזק ולאמץ ידי הבה"ח היקר זוכה ומזכה את הרבים
כמר אליעזר זוסיא רובין נרו יאיר ויזרח
יהי ד"א עמו בכל אשר יפנה, ויצליח דרכו הטובה על דרך רבותיו הקדושים אשר האירו את ישראל בנועם אמרותיהם וזמירותיהם, ויזכה לראות ברכה בעמלו מתוך הרחבת הדעת וטוב לב תמיד לאויושט"א:

המברך בברכת אהבה
יעקב [illegible] הק' מהרה"מ [illegible]
[illegible]

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מסקולען מאנסי שליט"א

בעזהשי"ת [illegible]
ומעכ"ה הרה"ח החשוב והנכבד מוכשר רבה"ח ומפיץ תורות כמר אליעזר זוסיא רובין נ"י
[illegible] וואס ער האלט אין [illegible]
כי טוב וטוב, דער שמחות ורוחניות [illegible] זיין אזוי אויף כל
מלא מחזיק [illegible] על פי [illegible] צו [illegible] עבדו את ה'
בשמחה [illegible] מיט [illegible] אויף [illegible] אזוי [illegible]
[illegible] תורות מתוך הרחבת הדעת
[illegible] השלימות [illegible]
[illegible]
והנני [illegible] החשוב נ"י
[illegible] מאת ה' חן חסד ורחמים
[illegible] יהודה [illegible] מסקולען שליט"א
[illegible] שליט"א [illegible] כי ברכות
[illegible] זיין בשמחה
[illegible]
[illegible]

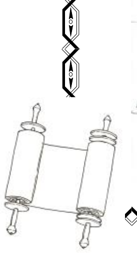

הסכמת רב דקהל אש תמיד בני ברק שליט"א

הנני באתי להמליץ טוב עבור הבה"ח חסידא ופרישא המפורסם בתורותיו ומידות הטובות והישרות מתאבק באפר רגליהם כל צדיקי הדור ובפרט כ"ק האדמורי"ם מסקולען
ה"ה שמו הולך לפניו

מוהר"ר אליעזר זוסיא רובין שליט"א

יה"ר שיזכה תמיד להפיץ מעינתיו חוצה ויזכה תמיד את הרבים בטוב טעם ודעת ואך טוב וחסד ירדפוהו כל ימי חייו בחן של טעם זקנים ויזכה במהרה לקבל פני משיח צדקנו אמן בב"א:

ידידו המכבדו בלב טוב

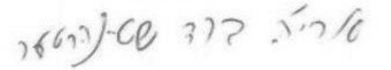

ורבינו זצ"ל היה אומר תמיד, שלפני שהולכים ללמוד צריכים לכוון לקיים מצות לימוד התורה, כי הרי מצות צריכות כוונה, וממילא וצריך אדם לומר קודם הלימוד בפה מלא:

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזוּמָּן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה דְּאוֹרַיְיתָא שֶׁל לִמּוּד הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשֹׂתָם וַהֲרֵינִי עוֹשֶׂה מִצְוָה זוֹ כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאִי וּכְדֵי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֵד שֵׁם י"ה בְּו"ה בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: וִיהִי נֹעַם יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

וכ"ק מרן רבינו זצ"ל
היה אומר תמיד בכל הזדמנות:

אז: "לְכוּ בָנִים" – אז ווען איר גייט אוועק פון די התעוררות, דעמאלט'ס: "שִׁמְעוּ לִי" – דעמאלט'ס זאל אייך קלונגען אין די אויער'ן דאס וואס איר האט דא געהערט..!

ווייל בשעת ווען איר זענט דא, דעמאלט'ס זעה איך דאך שוין אליין אז איר הערט מיך אויס, נאר ווען איר גייט "אוועק".. דעמאלט'ס זאל אייך קלונגען אין די אויער'ן דאס וואס איר האט דא געהערט..!

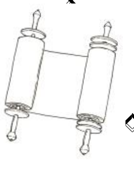

הקדמה

י׳שמחו ה׳חסידים ו׳יגילו ה׳משתוקקים לראות אור כי טוב מאמרי קודש מרז״ל קדושים אשר בארץ המה, ובשבח והודאה להשי״ת שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה אני מודה ומשבח לאדון כל על שזכיתי לגמור ספר ״נעימות אליעזר״ על התורה ומועדים באידיש אשר מיוסד על דברי חז״ל ועל דברי רבותינו הקדושים תלמידי הבעל שם טוב הק׳ ותלמידי המגיד זצוק״ל, כדי שכל יהודי פשוט יזכה לשאוב מתורתם של רז״ל אשר מפיהם אנו חיים כל ימינו על אדמתינו, וכדי שכל יהודי פשוט יזכה לדעת את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון.

והרי כבר ידוע ליודעי חן, כי אמרו רז״ל (יבמות צ״ז.) על כל האומר דבר שמועה מפיהם ששפתותיו דובבות בקבר, ובספר חסידים (ס׳ רכ״ד) איתא שהם מתפללין עליו שם וממליצים טובה עליו עכלה״ק.

ומודה אני לפניך ה׳ אלקי ואלקי אבותי אשר זכיתי להוציא לאור ספר ״נעימות אליעזר״ על התורה ומועדים באידיש אשר מטרתו של הספר הוא אך ורק שכל יהודי יזכה לחיות עם ״שויתי ה׳ לנגדי תמיד״ בכל רגע ורגע ולקיים ״בכל דרכיך דעהו״ במלא מובן המלה.

וברוך הוא אלקינו אשר נתן סיעתא דשמיא בעמלי וזכיתי לראות ברכה בעמלי, אשר אחרי שנים רבות וארוכות זכיתי לברך על המוגמר ולזכות את הרבים בדברים פשוטים וברורים נראים לעינים בעניני עבודת השם יתברך תורה ותפילה ומידות טובות וישרות, ואכן שמע אלקים מתוך סיעתא דשמיא אשר הרגשתי בה על כל צעד ושעל במהלך חיבור ספר זה, ומתוך שבח והודיה להשי״ת על כל הטוב אשר גמלני, הנני עומד עתה ב״פתח השער״ ומתחנן לפני בורא כל עולמים שכה יתן ה׳ וכה יוסיף ויזכני להעלות דבר נאה ומתוקן על שולחן חכמים, ולהוסיף דעת

ותבונה ויראת ה׳ טהורה בתוך לבבות ישראל, ואל יצא מתחת ידי שום מכשול חס ושלום, רק יחזק את האמונה ואת הניצוץ היהודי אשר נמצא בתוך כל אחד ואחד מישראל, ובעזרת השם יתברך יהיה לתועלת הרבים, ובפרט לבחורי ואברכי חוץ לארץ שיותר קל להם ללמוד ספרים ״באידיש״, והרי כבר כתוב בתורתינו הק׳ בפרשה וילך (ל״א פ׳ י״ט): ״ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם״, פירוש שכל יהודי יזכה להבין ולהשכיל את התורה בשפה שהוא מבין טוב.

וכאן המקום לציין שכל הספר מתחילה עד הסוף נעשית ע״פ הוראת והדרכת גדולי ישראל על כל צעד ושעל, וזהו אינו רק ספר לקריאה גרידא, כי אם גם ספר של לימוד התורה באמת, יען כי הרי זה משפיע יראת שמים במדה גדושה על לבבות ישראל.

וכאן המקום להודות ולהלל לכל האנשים שעזרו ותרמו ותמכו למען הוצאת ספר זה, יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שיזכו לראות אך ורק תענוג ונחת דקדושה מכל יוצ״ח, ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות באמת לאויושט״א.

ובצאתי אפרוש כפי אל ה׳ בתפילה שאזכה לישב באהלה של תורה ולהרביץ תורה ויראה כל ימי חיי, ואזכה לעבוד את השם יתברך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל מתוך שמחה של מצוה יחד עם כל ישראל, ואזכה להיות מאלו שמוסיפים יופי לכתר הגדול שנקרא תפארת ישרא״ל זרע אברה״ם אוהבו, מתוך הרחבת הדעת ומנוחה, ומתוך בריות גופא ונהורא מעליא, עדי נזכה בקרוב ליעוד הנביא ומלאה הארץ דעה את ה׳ וברחמים גדולים אקבצך בביאת גואל צדק ובבנין בית המקדש השלישי במהרה בימינו אמן:

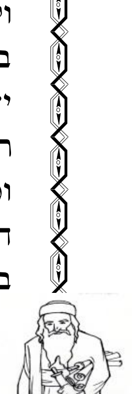

אליעזר זוסיא רובין

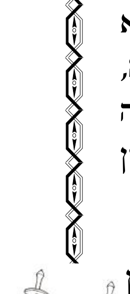

אֲנִי הַגֶּבֶר רָאָה עֳנִי בְּשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ

אֲנִי הַגֶּבֶר רָאָה עֳנִי בְּשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ: עס איז כדאי צו דערמאנען דא א מורא׳דיגע מעשה וואס האט פאסירט ביי דעם הייליגן סקולענ׳ע רבי זצ״ל [דער מאור ישראל] בעצם יום תשעה באב, ווייל ווי באקאנט פלעגט זיך דאך די סקולענ׳ע רבי זצ״ל שטענדיג פירן צו זינגען דעם ניגון: ״לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשֹׂן וִיקָר״ ביי א: ״בְּרִית מִילָה״.

און איינמאל איז פָאר געקומען תשעה באב א: ״בְּרִית מִילָה״ אין סקולען, און די גאנצע עולם האט דאך שוין דעמאלט׳ס גאנץ גוט געוואוסט אז.. עס איז דאך ״תשעה באב״ היינט, און מען טאר דאך נישט ״זינגען״ תשעה באב, און די עולם איז געווען גאר שטארק נייגעריג צו זעהן וואס די רבי וועט טוהן אין אזא פאל.

און צו זייער שטוינונג האבן זיי געזעהן ווי די רבי דרייט זיך ארום צו זיין שטענדער נאכן ברית, און ער כאפט אָן זיין טלית, און ער געבט דאס א דעק איבער אויפן שטענדער איבער זיין קאפ, און ער איז געשטאנען אזוי אָן געשפארט אויפן שטענדער פאר א לענגער׳ע צייט, און פלוצלונג.. האב די חסידים באמערקט ווי עפעס טאנצט דארטן, האבן זיך די חסידים צו געבויגן אביסל נענטער צום רבי׳ן כדי צו קענען הערן וואס די רבי זאגט דארטן, און צו זייער שטוינונג האבן זיי געהערט נישט מער און נישט ווייניגער.. ווי די רבי זינגט זיך אונטער: ״לַיְּהוּדִים לַיְּהוּדִים הָיְתָה הָיְתָה אוֹרָה״..! און ער זינגט דאס אזוי שטילערהייט כדי אז קיינער זאל איהם נישט קענען הערן, ווייל מען מעג דאך נישט זינגען און טאנצן ברבים ״בעצם יום תשעה באב״.

זעהט מען דאך אבער פון דעם וואס דאס מיינט אז צדיקים האבן קיינמאל נישט פארלוירן זייער: "שִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה", און אפילו "תשעה באב" [וואס מען וויינט דאך דעמאלט'ס און מען קלאגט דאך דעמאלט'ס אויפן חורבן בית המקדש] אויך נישט, און אויב מען האט זוכה געווען מקיים צו זיין א "מצוה", און מען קען זיך נישט פרייען: "בְּפַרְהֶסְיָא", דעמאלט'ס איז דאס אויך נישט געווען קיין פראבלעם, ווייל מען וועט זיך דעמאלט'ס פרייען אונטער'ן טלית.

[און פארשטייט זיך.. אז מיר קענען דאס נישט נאך טוהן, אבער דער געדאנק אז א מענטש דארף שטענדיג האבן א: "שִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה" ביי זיך אין הארץ איז דאך שוין אבער יא שייך צו א יעדעם איינעם].

און צדיקים האבן דאך אונז שוין טאקע אויך געזאגט, אז אין די מגילת איכה ליגט דאך טאקע באהאלטן גאנצע'טע הויפענע'ס הויפענע'ס פון: "שִׂמְחָה", און אזוי אויך איז געווען צדיקים וואס האבן געזאגט, אז אין די: "תִּשְׁעַת הַיָּמִים" אליין ליגט דאך אויך באהאלטן גאר אסאך: "שִׂמְחָה", און זיי האבן געזאגט דעמאלט'ס, אז די אות ט' איז דאך א סארט אות וואס ווייזט דאך אויף "אינעווייניג", און דאס מיינט דאך צו זאגן אין אנדערע ווערטער, אז די רעכטע זייט פון די אות ט' דרייט זיך דאך איין אויף "אינעווייניג", און דאס איז דאך כדי צו ווייזן, אז טיף טיף אינעווייניג אין די: "תִּשְׁעַת הַיָּמִים" ליגט דאך באהאלטן גאר גאר אסאך: "שִׂמְחָה", און אין די מגילת איכה אליין ליגט דאך אויך באהאלטן גאר גאר אסאך הויפענע'ס פון: "שִׂמְחָה".

און דער ענין איז דאך שוין טאקע אויך מרומז אין דעם ערשט'ן פסוק פון קאפיטל ג' אין מגילת איכה, ווייל אין דעם ערשט'ן פסוק פון קאפיטל ג' אין

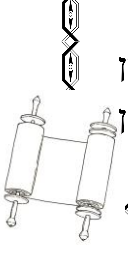

מגילת איכה ווערט דאך דערמאנט די ווערטער: "אֲנִי הַגֶּבֶר רָאָה עֳנִי בְּשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ", און די ראשי תיבות פון די ווערטער: "**אֲ**נִי **הַ**גֶּבֶר **רָ**אָה **עֳ**נִי **בְּ**שֵׁבֶט **עֶ**בְרָתוֹ" – איז דאך טאקע גימטריא: "שָׂמֵחַ" – פריילעך, ווייל די אמת איז דאך, אז די שכינה הק' קען דאך נאר רוען צווישן יודישע קינדער ווען עס איז דא: "שִׂמְחָה" – ווען מען איז פריילעך.

און טאקע וועגן דעם שטייט דאך שוין אין חז"ל (חובות הלבבות שער הפרישות פרק ד'), אז במשך א גאנץ יאר דארף זיין א בחינה פון: "צַהֲלָתוֹ בְּפָנָיו וְאֶבְלוֹ בְּלִבּוֹ" – אז במשך א גאנץ יאר דארף מען האבן פון אינדרויסן א פרייליכ'ע פנים, און נאר אינעווייניג אין הארץ.. דארף מען טרויער'ן אויפן חורבן בית המקדש.

אבער עס איז דא איין מאל א יאר וואס מען נעמט דעמאלט'ס אויך אראפ פון זיך דעם חלק פון: "צַהֲלָתוֹ בְּפָנָיו" על פי הלכה, און דאס איז דאך טאקע אין דעם טאג פון "תשעה באב", ווייל "תשעה באב" טאר מען זיך דאך נישט פרייען און ארום לאכן ברבים, און צדיקים האבן דאך אונז שוין טאקע אויך קלאר געזאגט, אז א הויעך געלעכטער תשעה באב קען זיין זייער זייער סכנות'דיג, ווייל תשעה באב דארף מען דאך טאקע באמת אוועק נעמען פון זיך דעם: "צַהֲלָתוֹ בְּפָנָיו" [פאר צייט ווייליג].

אבער.. נאר אויף "צייט ווייליג", ווייל נאך תשעה באב דארף מען דאך דעמאלט'ס גלייך צוריק לייגן אויפן פנים דעם: "צַהֲלוּת פָּנִים", און נאך תשעה באב דארף מען דאך דעמאלט'ס גלייך נאך אמאל מחדש זיין דעם מצוה פון: "הֱוֵי מְקַבֵּל אֶת כָּל הָאָדָם בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת", און דורך דעם וועט

מען טאקע קענען אויף בויען פון דאס ניי דעם הייליגן: "בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי".

און עס איז טאקע כדאי צו דערמאנען דא גאר א שיין ווארט בנוגע דעם ענין, און דאס איז, אז די ווארט: "שִׂמְחָה" מיט די אות יו"ד איז דאך די זעלבע אותיות ווי: מָשִׁיחַ ה', ווייל יא טייערע יודן, אויב א יודיש קינד איז: "בְּשִׂמְחָה", קען ער דאך דורך דעם זוכה זיין צו ברענגען: "מָשִׁיחַ יהו-ה" – אויב א יודיש קינד איז: "בְּשִׂמְחָה", קען ער דאך דורך דעם זוכה זיין צו ברענגען: "מָשִׁיחַ צִדְקֵינוּ", און: "וְיִשְׁרֶה שְׁכִינָה בְּיִשְׂרָאֵל" – און מען וועט דאך שוין דעמאלט'ס נאך אמאל קענען זוכה זיין צו זעהן: "הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה" צווישן יודישע קינדער.

און ווען א יודיש קינד איז: "בְּשִׂמְחָה", קען ער דאך דעמאלט'ס צו קומען צו די גרעסטע מדריגות, אזוי ווי מען זעהט דאך שוין טאקע ביי יעקב אבינו, אז עס איז נאר געווארן: "וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם".. נאר נאך דעם וואס יעקב אבינו האט געהערט די גוטע בשורה פון שרח בת אשר אז זיין זוהן יוסף לעבט אין מצרים, און יעקב אבינו האט נאר צוריק באקומען זיין: "רוּחַ הַקֹּדֶשׁ".. נאר נאך דעם וואס ער האט געהערט די גוטע בשורה פון שרח בת אשר אז זיין זוהן יוסף לעבט אין מצרים, און מען זעהט דאך שוין דארטן קלאר בפירוש, אז ווי נאר יעקב אבינו איז געווארן: "בְּשִׂמְחָה" נאכן טרויער'ן אזוי פיל יאר, האט ער דעמאלט'ס גלייך צוריק באקומען זיין: "רוּחַ הַקֹּדֶשׁ", ווייל יא טייערע יודן, איר זאלט וויסן, אז: "שִׂמְחָה" קען צו ברענגען א מענטש צו: "רוּחַ הַקֹּדֶשׁ" ממש, פשוטו כמשמעו.

און דאס זעהט מען דאך שוין טאקע אויך אין די משנה אין מסכת סוכה, ווייל די משנה זאגט דאך אונז שוין אין מסכת סוכה (דף: נ״א ע״א), אז: ״מִי שֶׁלֹּא רָאָה שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה לֹא רָאָה שִׂמְחָה מִיָּמָיו״ – אז די: ״שִׂמְחָה״ פון: ״שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה״ איז געווען עפעס אויסער געווענטליך, און ווער עס האט נישט געזעהן מיט די אייגענ׳ע אויגן די: ״שִׂמְחָה״ פון: ״שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה״, האט נאך קיינמאל נישט געזעהן וואס דאס מיינט א: ״שִׂמְחָה״.

און עס שטייט דאך שוין טאקע אויך אין חז״ל (ירושלמי סוכה פרק ה׳ הלכה א׳), אז ביי: ״שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה״ איז דאך געווען דעמאלט׳ס א בחינה פון: ״שֶׁמִּשָּׁם שׁוֹאֲבִין רוּחַ הַקֹּדֶשׁ״ – אז מען האט געקענט דעמאלט׳ס אָן שעפן: ״רוּחַ הַקֹּדֶשׁ״.

אבער פארוואס טאקע איז געווען דעמאלט׳ס א בחינה פון: ״שֶׁמִּשָּׁם שׁוֹאֲבִין רוּחַ הַקֹּדֶשׁ״ – אבער פארוואס טאקע איז געווען דעמאלט׳ס א בחינה אז מען האט געקענט דעמאלט׳ס אָן שעפן: ״רוּחַ הַקֹּדֶשׁ״..?!

נאר די תירוץ אויף דעם איז, אז דו ווייסט פארוואס מען האט געקענט דעמאלט׳ס אָן שעפן: ״רוּחַ הַקֹּדֶשׁ״..?! די סיבה פארוואס מען האט געקענט דעמאלט׳ס אָן שעפן: ״רוּחַ הַקֹּדֶשׁ״ איז געווען, ווייל עס איז דאך געווען דעמאלט׳ס: ״שִׂמְחַת״ בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה – ווייל עס איז דאך געווען דעמאלט׳ס ״פריילעך״..! און אויב עס איז ״פריילעך״, דעמאלט׳ס קען מען דאך שוין צו קומען צו די גרעסטע מדריגות וואס עס איז נאר פאראהאנען אויף דער וועלט.

ווייל יא טייערע יודן, איינמאל עס הערשט א: "שִׂמְחָה", דעמאלט'ס איז דאך שוין בכלל נישט קיין חידוש אז יודישע קינדער האבן געקענט דעמאלט'ס צו קומען צו אזעלכע גרויסע מדריגות ווי: "שֶׁמִּשָּׁם שֹׁאֲבִין רוּחַ הַקֹּדֶשׁ".

און דער ענין איז דאך שוין טאקע אויך מרומז אין די ווערטער פון: "שֶׁמִּשָּׁם שֹׁאֲבִין רוּחַ הַקֹּדֶשׁ", ווייל די ווארט: "שֹׁאֲבִין" – איז דאך טאקע אויך גימטריא: "יִשְׂמְחוּ" [מיטן כולל] – פריידי'ס ענק..! און די ווארט: "שֹׁאֲבִין" – איז דאך טאקע אויך גימטריא: "י' שִׂמְחָה" – א בשמחה'דיגע יוד'ל..!

און דאס מיינט דאך צו זאגן אין אנדערע ווערטער, אז חז"ל ווילן אונז דא זאגן אזוי, אז: "שֶׁמִּשָּׁם" – אז דוקא פון אזא פלאץ וואו: "שֹׁאֲבִין" – וואו א יודיש קינד איז: "בְּשִׂמְחָה", דוקא פון אזא פלאץ קען מען צו קומען צו: "רוּחַ הַקֹּדֶשׁ", ווייל ווען א יודיש קינד איז: "בְּשִׂמְחָה", רועט דאך דעמאלט'ס אויף איהם די הייליגע שכינה הק'.

און די שכינה הק' קען דאך נאר רוען אויף אזא איינער וואס פארמאגט אין זיך א: "שִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה", אזוי ווי מען זעהט דאך שוין טאקע קלאר ביי די פרשה פון מכירת יוסף, אז: "נִסְתַּלְּקָה מִמֶּנּוּ שְׁכִינָה" – אז די הייליגע שכינה הק' איז אוועק געגאנגען פון יעקב אבינו בשעת ווען ער האט זיך געפונען אין א "אבילות" – אז די הייליגע שכינה הק' איז אוועק געגאנגען פון יעקב אבינו בשעת ווען ער האט זיך געפונען אין א "טרויער", און פארשטייט זיך אז מיר קענען דאך דאס נישט פארשטיין אין אמת'ן, אבער אזוי פיל זעהען מיר דאך שוין יא דערפון, אז די שכינה הק' קען נישט רוען אויף אזא איינער וואס האט א זויער'ע פנים.

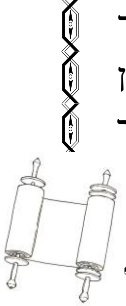

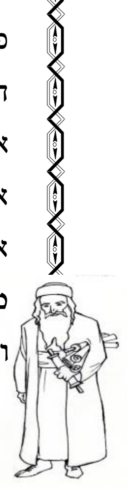

און דאס זאגט דאך אונז שוין טאקע דער הייליגער נעים זמירות ישראל דוד המלך עליו השלום אין זיין הייליגן ספר תהלים (קפיטל קט"ו פסוק י"ד) ביי דעם פסוק פון: "יֹסֵף יהו-ה עֲלֵיכֶם" וגו', ווייל די ווארט: "יֹסֵף" – איז דאך טאקע ראשי תיבות: "וְרוֹאִים סֵבֶר פָּנִים יָפוֹת" – אז מען זעהט א אויף געלייגט'ע פנים און א: "שִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה" אויף א מענטש.

ווייל יא טייערע יודן, דער הייליגער נעים זמירות ישראל דוד המלך עליו השלום וויל אונז דא זאגן, אז אויב: "יֹסֵף" – אז אויב: "וְרוֹאִים סֵבֶר פָּנִים יָפוֹת" – אז אויב זעהט מען אמאל אויף א מענטש א אויף געלייגט'ע פנים און א: "שִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה", זאל מען דעמאלט'ס וויסן אז: "יהו-ה עֲלֵיכֶם" – זאל מען דעמאלט'ס וויסן אז אויף איהם רועט די הייליגע שכינה הק'.

און אויב די שכינה הק' רועט אויף א מענטש, דעמאלט'ס איז ער דאך שוין נישט: "מוּגְבָּל" אין קיין שום מדריגות, און ער קען דאך שוין דעמאלט'ס צו קומען צו די גרעסטע מדריגות וואס עס איז נאר שייך ווי: "רוּחַ הַקֹּדֶשׁ" וכדומה, ווייל ער האט דאך: "קִרְבַת אֱלֹקִים" – ווייל ער האט דאך א נאנט'קייט צום הייליגן באשעפער.

און דער הייליגער באשעפער זאגט דאך אונז שוין טאקע אויך בפירוש אין פסוק אין פרשת תצוה (קפיטל כ"ט פסוק מ"ה), אז: "וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" – אז איך וועל טאקע רועז "אין" די יודישע קינדער: "בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל", און איך וועל טאקע רוען אין א יעדעם איינעם, אבער עס פעלט זיך אבער אויס איין תנאי צו דעם, און די תנאי איז, אז: "וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", און די ראשי תיבות פון די ווערטער: "וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" – איז דאך טאקע גימטריא: "הָיָה", און מיר ווייסן דאך שוין אלע

זייער גוט, אז חז״ל (מדרש רבה בראשית פרשה מ״ב סימן ג׳) זאגן דאך אונז שוין, אז: ״אֵין וְהָיָה אֶלָּא לָשׁוֹן שִׂמְחָה״.

און ממילא דאס זאגט דיר דא דער הייליגער באשעפער, אז: ״וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל״ – אז איך וועל טאקע רוען ״אין״ די יודישע קינדער: ״בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל״, און איך וועל טאקע רוען אין א יעדעם איינעם.

אבער עס פעלט זיך אבער אויס איין תנאי צו דעם, און די תנאי איז, אז דו דארפס׳ט זיין ״פריילעך״ און ״אויף געלייגט״, און דו דארפס׳ט זיך שטענדיג ארום דרייען מיט א: ״סֵבֶר פָּנִים יָפוֹת״ – און דו דארפס׳ט זיך שטענדיג ארום דרייען מיט א פרייליכ׳ע ליכטיגע פנים צו א יעדעם איינעם.

און אויב ביזטו נישט פריילעך, דעמאלט׳ס קענסטו אפילו זיין ״יעקב אבינו״.. אבער די שכינה הק׳ וועט נישט קענען רוען ביי דיר ח״ו, און פארשטייט זיך אז מיר ברענגען נאר ארויס דעם געדאנק, און מיר זאגן נישט דא ח״ו קיין מיינונג אויף דעם גרויסן הייליגן צדיק ״יעקב אבינו״, אבער דער הייליגער תורה הק׳ איז דאך: ״לְלַמְּדֵנוּ בָּא״ – אבער דער הייליגער תורה הק׳ קומט דאך אונז דא עפעס לערנען מיט דעם.

און וואס קומט אונז דא דער הייליגער תורה הק׳ לערנען מיט דעם..?! און די תירוץ אויף דעם איז דאך, אז דער הייליגער תורה הק׳ קומט דאך אונז דא אויס לערנען א מורא׳דיגע זאך, און דאס איז, אז כדי צו קענען זוכה זיין צו: ״הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה״, דארף מען זיך דעמאלט׳ס שטענדיג ארום דרייען: ״בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב״, און כדי צו קענען זוכה זיין צו: ״הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה״, דארף מען זיך דעמאלט׳ס שטענדיג ארום דרייען מיט א: ״סֵבֶר פָּנִים יָפוֹת״.

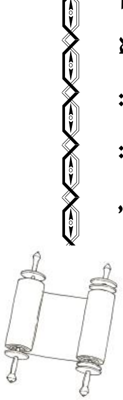

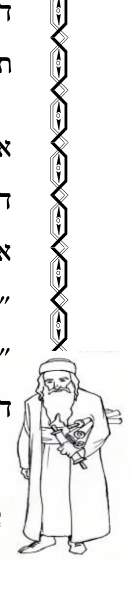

און ממילא: "יָגֵל יַעֲקֹב" – פריי זיך יודעל'ע..! און: "יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל" – און זיי: "בְּשִׂמְחָה" ברודער..! ווייל דורך דעם וואס דו וועסט זיין: "בְּשִׂמְחָה" וועט בעז"ה קענען קומען: "וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיהו-ה" – ווייל דורך דעם וואס דו וועסט זיין: "בְּשִׂמְחָה" וועט בעז"ה קענען קומען גאר גרויסע ישועות פון דעם הייליגן באשעפער.

און די מיטל'סטע אותיות פון די ווארט: "שִׂמְחָה" – איז דאך: "מֹחַ", ווייל מען קען דאך נאר צו קומען צו: "שִׂמְחָה" אויב מען "פארשטייט" טאקע באמת אז דער אייבערשטער פירט מיר טאקע באמת שטענדיג אויפן בעסט'ן וועג וואס עס איז נאר שייך פאר מיר.

און דאס זאגט דאך אונז שוין טאקע דער הייליגער נעים זמירות ישראל דוד המלך עליו השלום אין זיין הייליגן ספר תהלים (קפיטל ק' פסוק ב' און ג'), אז מען קען דאך נאר צו קומען צו: "עִבְדוּ אֶת יהו-ה בְּשִׂמְחָה" וגו'.. ווען עס איז: "דְּעוּ כִּי יהו-ה הוּא אֱלֹקִים" – ווען מען האט: "אֱמוּנָה" אז אלעס איז פון דעם הייליגן באשעפער.

ווייל יא טייערע יודן: "שִׂמְחָה" גייט אויס דרוק'לעך "נאר" צוזאמען מיט: "אֱמוּנָה"..! ווייל אויב האט מען: "אֱמוּנָה", דעמאלט'ס לעבט מען דאך א רואיג'ע לעבן, און א פרייליכ'ע לעבן, און א בשמחה'דיגע לעבן, און א לעבעדיגע לעבן, ווייל א בשמחה'דיגע יוד ווייסט דאך שטענדיג ביי זיך, אז דא וואו איך געפון זיך יעצט איז דאך די גרעסטע "הצלחה" וואס עס איז נאר שייך פאר מיר, און.. והא ראי', ווייל דער הייליגער באשעפער האט דאך מיר דא אהער געשיקט יעצט, און ממילא וועגן דעם מוז דאך זיין אז דאס איז די גרעסטע "הצלחה" וואס עס איז נאר שייך פאר מיר.

און דאס זאגט דאך אונז שוין טאקע דער הייליגער נעים זמירות ישראל דוד המלך עליו השלום אין זיין הייליגן ספר תהלים (קפיטל ק׳ פסוק ב׳), אז דו ביזט גערעכט טאקע אז: ״עִבְדוּ״ אֶת יהו-ה בְּשִׂמְחָה – אז דו ביזט גערעכט טאקע אז: ״שִׂמְחָה״ איז טאקע א גרויסע ״עבודה״, און דו ביזט גערעכט טאקע אז עס איז טאקע גאר א שווערע ארבעט אָן צו קומען צו: ״שִׂמְחָה״, אבער.. טאקע וועגן דעם איז: ״שִׂמְחָה״ ממש אזוי ווי א ״עבודה״ אין דעם הייליגן בית המקדש, ״טאקע ווייל דאס קומט דאך אָן אזוי שווער״.

און דער ענין איז דאך שוין טאקע אויך מרומז אין די ווארט: ״שִׂמְחָה״, ווייל די ווארט: ״שִׂמְחָה״ – איז דאך טאקע אויך גימטריא: ״קָרְבָּן״ [מיטן כולל], ווייל יא טייערע יודן, ווען א יודיש קינד איז: ״בְּשִׂמְחָה״, דעמאלט׳ס איז דאך דאס ממש אזוי ווי א: ״קָרְבָּן עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ״..! און דאס איז דאך דעמאלט׳ס: ״עוֹלֶה עַד לַשָּׁמַיִם״, און דאס ברענגט דאך שפעטער צוריק אראפ פארן מענטש אלע גוטע: ״הַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת״:

וּבָאֵשׁ אַתָּה עָתִיד לִבְנוֹתָהּ!

און מיט דעם ענדיגן מיר: אז מיר זאלן זוכה זיין אז ווען עס וועט זיין: ״אָסֻרָה נָּא״ – ווען מען וועט אוועק גיין פון דעם גרויסן התעוררות, זאל אבער נאך אלץ זיין: ״וְאֶרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה״..!

תם ולא נשלם!

שבח ושירה לאל בורא עולם!

לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי..!

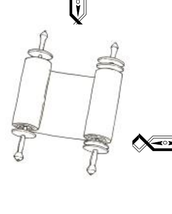

יצא לאור לז״נ זקני הרב ר׳ יצחק בן יונה ז״ל

יצא לאור העולם בעזרת השם יתברך
ערב תשעה באב שנת תשפ"ה
ע"י תלמידי וחסידי סקולען
בעירנו בית שמש ת"ו

סקולען
בית שמש
ע"ש רבוה"ק זיע"א

בנשיאות ראש חבורתינו שליט"א